

הפתעות בחיי נישואים

סיפור קצר מאת עו"ד בני דון-יחיא

יום אחד תבין

סנונית אחת לא בישרה את אביו, ומפעם לפעם, כש התבוננה בו בעת ששיחק בסנונית, נדמה היה לטלי כי לחייו הקטנות של הילד סופגות דמעות נוספות מזווי ות עיניו. לא נרחיב בכך, שהרי אנו חוזרים ושומעים מלמולים של חוסר שביעות רצון: שוב קיטש, עוד פעם בכי קורע לב...

רי את מותרת לכל אדם. שנתיים עברו מאז ניצבו גדעון וטלי מול שלושה דיינים בבית הדין הרבני. גדעון נתן בידיה של טלי את שטר הגט ואמר לה את המשפט, הפותח באותו צמד מלים שהגה באוזניה שנות אור לפני כן, הרחק מעבר לתהום השחורה שהזמן פוער בין בעל לאשתו: "הרי את מקודשת לי".

הדיינים היו משועממים. בעיניהם של שני אנשים, שהגיעו במעמד זה לנקודת הסיום של מרוץ המכשולים הקרוי נישואים, אין מן הסתם טקס דרמטי יותר. אבל הדיינים, באותם רגעים עצמם, פוקחים לעתים עין יגעה על מעמד מפהוק עבורם, לחם חוקם, ולא סתם לחם, אלא ממש באיגט - פעמים אחדות ביום. עוד זוג התגרש. שזין.

ימים חלפו. הפתעה: מתנה נוספת הגיעה בדואר, ושבעות אחדים לאחר מכן התייצב בדלת שליח ובידיו קופסה ארוזה חגיגית. ואחר כך שוב פתק מהדואר. ובכל חבילה - מכתב מהאב. איוו שמחה גדולה יכול פתק קטן לגרום לילד. איזה אושר, אלו רגעים, לילד שלבו מלא געגועים. וכך שנה ועוד שנה, וגשר חד סטרי של מכתבים נמתח בין גדעון לבנו. וכל מכתב פותח באהבה ומסתיים באהבה, ובתווך - ערפל של מלים: יום אחד תבין, ילד יקר. סבלנות, ילד אהוב. הזמן עובר מהר ובסוף הכל יסתדר, ילד נפלא. צלצול בדלת, אחר צהריים אחד, הריץ את הילד לפתוח אותה. אולי שליח עם קופסה? אולי האיש מהדואר מושיט פתק? בפתח עמדו שני ילדים, בידם פנקס קבלות והם אוספים תרומות למען מוסד לילדים יתומים. "לא כל אחד זוכה לגדול במחיצת שני הורים" נכתב בעלון ההסבר לבקשת התרומה שהושיט אחד המתרימים, "ויש מי שחי במוסד הדואג לו...". "אמא ישנה", התנצל הילד, ומיד הוסיף, "אבל בעצם, חכו רגע". הוא ניגש לארנק של אמו, להוציא שטר כסף. היא בטח לא תכעס אם אקח כסף ללא רשות כדי לתרום למוסד כזה. היא בטח תבין מדוע אני מרגיש חייב לעזור לילדים ללא הורים.

בתוך הארנק, בין השטרות והמטבעות, הבחין בנייר מקופל. משהו היה מוכר לו בנייר הזה. הוא פתח אותו: מכתב מאביו. המכתב פותח במלים המוכרות, ילד יקר ואהוב, אבל לא מסתיים, כאילו הפסיק אביו באמצע הכתיבה.

כלי וגדעון - שהיו מעתה מאשתי ובעלי לגרושתי וגרושי - לא החליפו מלה כשיצאו מהאולם. גדעון, גרוש טרי, דק וגבוה, כמו דוגמן בתפקיד "אחרי" במודעת דיאטה, לא הפנה מבט לכיוונה של טלי, גרושה טריה, עבה ולא גבוהה, כמו ה"לפני" במודעה דומה.

הוא הרחיב צעד, ובדילוגים ארוכים יצא מהבניין, לא הביט אחורה, אף לא בזעם. משהו בכמעט ריצה שלו יכול היה להעלות בדמיונו של מתבונן מהצד דמותו של אדם היוצא משעריו של בית כלא, משתוקק כבר לשאוף את אוויר החופש.

15 שנות הנישואים לא היו שוות, אם כן, חיבוק של פרידה. לפחות לחיצת יד, ולו רופפת, נוגעת לא נוגעת, לצאת ידי חובת פרוטוקול נעלם, לא כתוב. ואולי נענוע ראש קלוש של שלום, או, למצער, רטט קל על השפתיים, זיע שאינו מפיך אף לא הברה, שניתן היה - בהרבה במאמץ ועם הרבה אהדה - לתרגמו להמחום מנומס של שלום.

אם יקשה על אדם להבין איך כורתים אנשים כל קשר ביניהם אחרי שנות נישואים רבות, בוודאי לא יתפוס כיצד מנתק אב את עצמו לחלוטין מילדיו. כך עשה גדעון. אולי משום שהילד, בן יחיד, התייצב לצד אמו בימים הקשים שקדמו לפרידה, ואולי משום ששנאתו של גדעון לטלי יוקדת היתה כל כך, עד שכל מה שהיה קשור אליה, שנשאר אצלה, שהזכיר אותה, נצרב בלהט המשטמה.

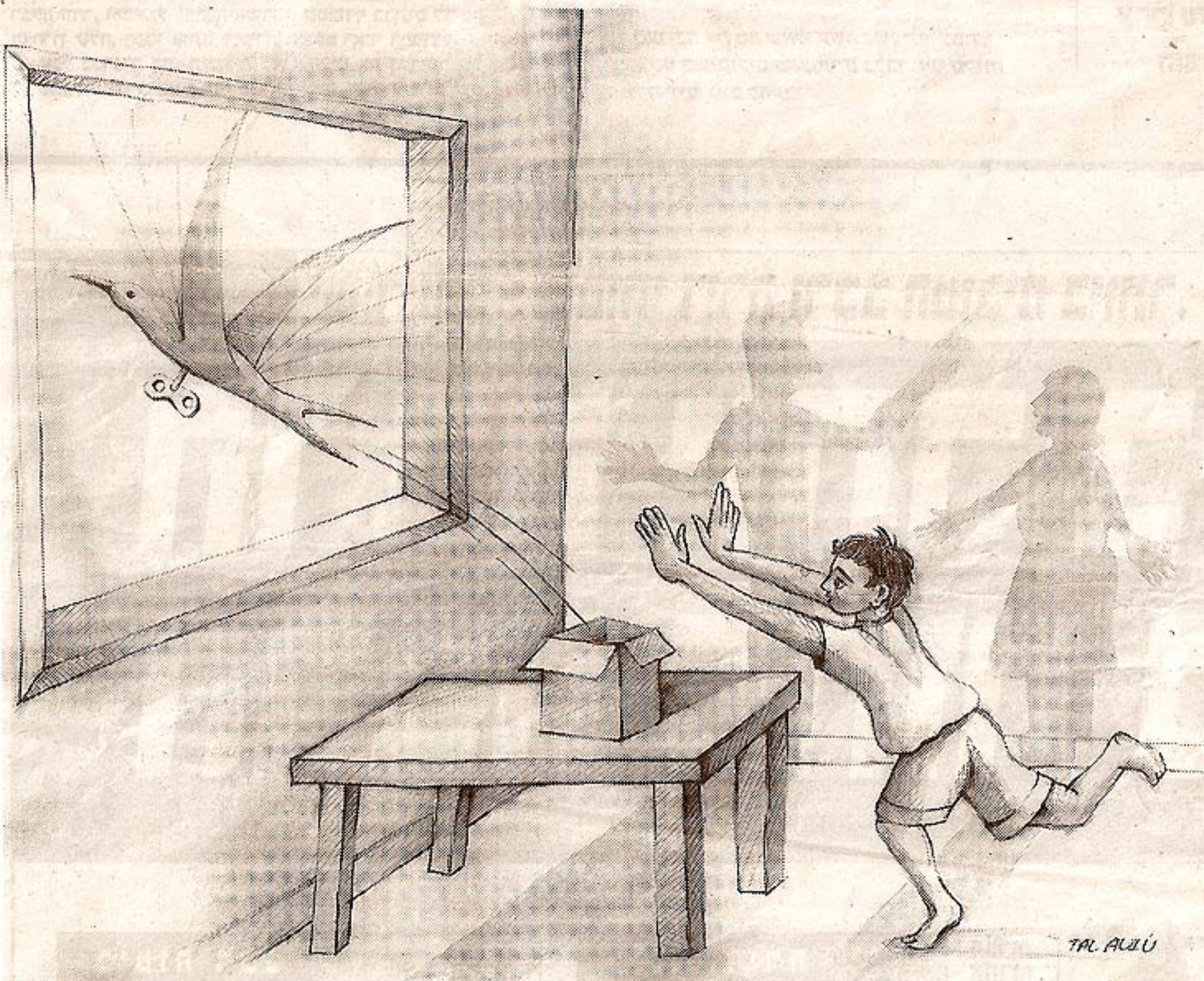
גדעון לא נפרד מהילד, לא בא לראות אותו, לא טלפן אליו. טלי והילד לא ידעו מה עלה בגורלו ואף לא היכן הוא נר.

כלושה חודשים לאחר הגירושים מלאו לילד עשר שנים. ועם יום ההולדת - סימן ראשון מגדעון: פתק מהדואר, הנושא את שם בנו. טלי הלכה עם הילד הנלהב לסניף הדואר, שם ציפתה לו חבילה. בידים רועדות מהתרגשות הוא פתח אותה. בתוך קופסת קרטון גדולה מונחת היתה סנונית ססגונית, עשויה משי בזהק, והיא נראית כציפור חיה ונושמת. כפתור קטן שבלט מכרסה עורר ניחוש, כי עם הפעלתו תנענע הציפור בכנפיה, תתעופף ותציץ. על דופן הקופסה הודבקה מעטפה. שמו של הילד התנוסס עליה, ובאלכסון, בין שני קווים, שורטט בהבלטה: אי-שי.

המתנה לא זכתה אפילו למבט שני. הילד התנפל על המעטפה וקרע אותה במהירות, שולף בשקיקה את המכתב הטמון במעיה. בתוך כך הגביה מבט חטוף אל אמו, שמהירה לסגת צעדים אחדים לאחור, כאילו אמרה: לא אפריע לך, ילד, להתייחד עם שולח המכתב במעמד אישי כל כך.

"בן יקר ואהוב", פתח המכתב. "אני מאחל לך מזל טוב ליום הולדתך. אני יודע שאתה אהוב מאוד בעלי חיים. לא שכחתי אותך. יגיע הזמן ואסביר לך הכל. יום אחד תבין ואני מקווה שתסלח לי, כי אני אהב אותך. אבין".

אם נוסיף ונספר, כי הילד מחה דמעה ואף אמו עשתה כן, כאילו הדביקה דמעות את דמעתה, תאמרו (ובמידה של צדק): שמאלץ. קיטש. סרט טורקי. לא נחטא לאמת אם נאמר, כי איננו חולקים עליכם, אבל מה נעשה וכך היה המעשה.

הוא נדהם וכעס ובעיקר התעצב. גם דמעות זלגו, אבל שוב נתעלם מהן. עצוב היה, משום שהמחשבה שאמו מעלימה ממנו מכתבים ומתנות מאביו, אולי כדי לטפח בו כעס כלפי האב הנוטש, היא מחשבה מכרסמת ומציקה. כך אמא מוכנה לעשות ליו אב מוכנה, ואולי בושה, מנעו ממנו לדבר איתה על כך.

יומיים-שלושה אחר כך, בידיו של נהג מונית, הגיעה חבילה ובה מכתב, אותו מכתב בלתי גמור מהארנק של אמו. אבל במכתב נוספה שורת הסיום הקבועה: "אני מקווה כי בקרוב תבין ותסלח לי. אהב אותך מאוד, אבא". הוא נכנס למטבח ושאל את אמו: "למה עשית את זה?". "למה עשיתי מה?".

עיניו של הילד הביטו במכתב שבידו. אמו הביטה בו. מבעד לדמעות שהציפו את עיניה ומעבר לדמעות שמילאו את עיניו, שמעה אותו ממלמל: "תודה". והיא הבינה שהוא הבין.